

Digital Kommunikasjon

Teknologiforståelse – VG1

Hva er kommunikasjon?

- Hva er god kommunikasjon? – YouTube
- Støy i kommunikasjon
- Kommunikasjon og teknologi

Hva er telekommunikasjon?

- Fra brevduer til lynraske meldinger
 - Telekommunikasjon = å sende informasjon over avstand
 - Før tok det uker – nå tar det sekunder

Diskusjon

- Hvordan tror du livet var før man kunne sende meldinger raskt?

[2.1.docx](#)

Hvorfor er maraton 42 195 meter?

- Historien om Feidippides som løp fra Maraton til Aten
- Han døde etter å ha levert nyheten: «Vi vant!»

Oppgave

- Hvorfor tror du denne historien har blitt så kjent?
- Finn historien på nettet

[2.1.docx](#)

Før telegrafen – hvordan spredte man nyheter?

- Seilbåter, signalflagg, brevduer, ridende bud
- Eksempel: Fredsavtale i 1814 nådde ikke USA før 7 uker senere

Diskusjon

- Hva kunne gå galt med slike metoder (Seilbåter, signalflagg, brevduer, ridende bud)?

[2.1.docx](#)

Samuel Morse og telegrafen

- Morse utviklet et system med prikker og streker (morsekode)
- Første telegram sendt i 1844: «What hath God wrought»

Oppgave

- Prøv å skrive navnet ditt med morsekode!
- Bruk alfabetet!

A •—
B —...
C —...—
D —...
E •
F •—.
G —.—
H
I ..
J .—...
K —...—
L •—...
M —...

N —..
O —...—
P •—...
Q —...—.
R —..
S ...
T —
U ..
V ...
W .—
X —...
Y —...
Z —...—.

1 •—————
2 ..—————
3—
4
5
6 —...
7 —....
8 —...—..
9 —...—..
0 —...—

? ..—...—..
! —...—..
.—
, —...—..
; —...—..
:—
.. —...—..
+ ..—..
- —...—..
/ —...—..
= —...—.

Telegrafens gjennombrudd

- Nyheter kom raskere enn med tog
- 20 000 km telegraflinje i USA i 1850 → 200 000 km i 1870

Diskusjon

- Hvordan tror du telegrafen endret samfunnet?

[2.1.docx](#)

Internasjonalt samarbeid

- Morsealfabetet ble standard i Europa i 1851
- Første sjøkabel mellom Europa og USA i 1866

Nyheter blir en vare

- Telegrambyråer som AP, Reuters og Havas ble startet
- Nyheter ble solgt – måtte være raske og pålitelige

Hvordan telegrafen endret journalistikken

- Kortere, mer presise nyheter
- Viktigste info først – «den omvendte pyramiden»

Oppgave

- Skriv en kort nyhetsmelding om noe som skjedde i verden i det siste – viktigst først!

[2.1.docx](#)

Fjernlyd – Hva er det?

- Fra fjernskrift til fjernlyd
 - Telegraph = fjernskrift (prikker og streker)
 - Telefon = fjernlyd (snakke over avstand)
 - Alexander Graham Bell oppfant telefonen i 1876

Telefonens gjennombrudd

- Western Union sa nei til Bell – de trodde ikke på ideen
- 10 år senere: 150 000 telefoniere i USA
- Norge fikk sin første linje i 1880 (Oslo–Drammen)

Oppgave

- Hvorfor tror du noen oppfinnelser blir undervurdert i starten?

[2.1.docx](#)

Sentralborddama

- Kvinner jobbet med å koble samtaler manuelt
- Viktig jobb i over 100 år

Telefonen som underholdning

- I Ungarn: Telefon Hirmondó – nyheter og underholdning via telefon
- Ble en slags forløper til radio

Mobiltelefonens barndom

- Første mobiltelefoner veide 7–8 kg!
- Norge var tidlig ute med NMT-systemet (1980-tallet)

Fra SMS til smarttelefon

- Første SMS: «Merry Christmas» (1992)
- iPhone kom i 2007 – revolusjonerte mobil bruk

3G, 4G og 5G

- 3G = video og bilder
- 4G = rask surfing
- 5G = «tingenes internett» – alt kan kobles sammen

Diskusjon

- Hva tror du kommer etter 5G?

[2.1.docx](#)

Hele verden i lomma

- I dag har 70 % av verdens befolkning mobil
- Mobilen gir tilgang til informasjon, kontakt og tjenester

Oppsummering og refleksjon

- Fra telegraf til telefon til mobil – en enorm utvikling
- Kommunikasjon har blitt raskere, enklere og mer tilgjengelig

Diskusjon

- Hva tror du blir det neste store innen kommunikasjon?
- Hvordan tror du kommunikasjon vil se ut om
 - 5 år
 - 15 år
 - 25 år
 - 50 år?

[2.1.docx](#)